

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION 1964-1965.

8 AVRIL 1965.

PROJET DE LOI relatif à l'enseignement spécial.

PROJET TRANSMIS
PAR LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS.

CHAPITRE PREMIER.

Champ d'application. — Définitions.

Article premier.

§ 1. La présente loi est applicable aux enfants reconnus aptes à recevoir un enseignement mais inaptes à suivre un enseignement dans une école ordinaire :

- a) par un centre psycho-médico-social ou un service d'orientation scolaire ou professionnelle visé par la loi du 1er avril 1960 ou un organisme similaire organisé, subventionné ou agréé par l'Etat;
- b) par une commission médico-pédagogique visée à l'article 7, dans les conditions fixées aux articles 9 à 11;
- c) par le juge des enfants dans les conditions fixées à l'article 12.

§ 2. Pour l'application de la présente loi, il faut entendre par :

1. Chef de famille :
le père, la mère, le tuteur ou la personne à qui est confiée la garde d'un enfant.
2. Etablissement d'enseignement spécial :
tout établissement scolaire organisé, subventionné ou reconnu par l'Etat qui organise un enseignement pour les enfants visés à l'article 1er, § 1.
3. Institut d'enseignement spécial :
tout établissement d'enseignement spécial auquel est annexé un internat organisé ou agréé par l'Etat.
4. Home d'accueil :
tout internat organisé ou agréé par l'Etat et hébergeant des enfants visés à l'article 1er, § 1, qui fréquentent un établissement d'enseignement spécial organisé en régime d'externat.

R.A. 6958.

Voir :

Documents de la Chambre des Représentants :

845 (1963-1964) :

- N° 1 : Projet de loi.
- N° 2 à 4 : Amendements.
- N° 5 : Rapport.
- N° 6 et 7 : Amendements.

Annales de la Chambre des Représentants

7 et 8 avril 1965.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1964-1965.

8 APRIL 1965.

ONTWERP VAN WET op het buitengewoon onderwijs.

ONTWERP OVERGEZONDEN DOOR DE KAMER
VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS.

EERSTE HOOFDSTUK.

Toepassingsgebied. — Bepalingen.

Eerste artikel.

§ 1. Deze wet is van toepassing op de kinderen die geschikt bevonden zijn om onderwijs te volgen maar ongeschikt om onderwijs te volgen in een gewone school :

- a) door een psycho-medisch-sociaal centrum of dienst voor studie- en beroepsoriëntering als bedoeld in de wet van 1 april 1960 of door een gelijkaardige instelling, georganiseerd, gesubsidieerd of erkend door de Staat;
- b) door een in artikel 7 bedoelde medisch-pedagogische commissie onder de voorwaarden vastgesteld in de artikelen 9 tot 11;
- c) door de kinderrechter, onder de voorwaarden vastgesteld in artikel 12.

§ 2. Voor de toepassing van deze wet, dient verstaan te worden onder :

1. Gezinshoofd :
de vader, de moeder, de voogd of de persoon aan wiens hoede een kind is toevertrouwd.
2. Inrichting voor buitengewoon onderwijs :
elke onderwijsinrichting georganiseerd, gesubsidieerd of erkend door de Staat die onderwijs organiseert voor de in artikel 1, § 1, bedoelde kinderen.
3. Instituut voor buitengewoon onderwijs :
elke inrichting voor buitengewoon onderwijs waaraan een internaat is toegevoegd dat georganiseerd of erkend is door de Staat.
4. Tehuis :
ieder door de Staat ingericht of erkend internaat waar de in artikel 1, § 1, bedoelde kinderen verblijven die een inrichting voor buitengewoon onderwijs met externatstelsel bezoeken.

R.A. 6958.

Zie :

Gedrukte Stukken van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :

845 (1963-1964) :

- Nr 1 : Wetsontwerp.
- Nrs 2 tot 4 : Amendementen.
- Nr 5 : Verslag.
- Nrs 6 en 7 : Amendementen.

Handelingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :

7 en 8 april 1965.

5. Famille d'accueil :

toute famille autorisée par le juge des enfants à accueillir des enfants visés à l'article 1er, § 1, en vue de permettre la fréquentation d'un établissement d'enseignement spécial organisé en régime d'externat.

Art. 2.

Des arrêtés royaux délibérés en Conseil des Ministres déterminent, sur avis du Conseil supérieur de l'Enseignement spécial, les types d'enseignement spécial qui sont souhaitables en fonction de la nature et du degré de l'inadaptation mentale, physique ou caractérielle.

CHAPITRE II.

De l'obligation scolaire.

Art. 3.

Les enfants visés à l'article 1er, § 1, résidant en Belgique, sont soumis à l'obligation scolaire définie par la présente loi.

Est temporairement dispensé de l'obligation scolaire, l'enfant qui ne peut retourner quotidiennement à son domicile d'un établissement d'enseignement spécial correspondant au choix du chef de famille et à la nature de l'inadaptation physique, mentale ou caractérielle.

Toutefois, même dans ce cas, il n'y a pas de dispense à l'égard des enfants qui ne souffrent que d'une inadaptation physique dont la nature et le degré sont définis par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, à condition que le chef de famille puisse disposer d'un établissement d'enseignement correspondant à son choix ainsi qu'à la nature et au degré de l'inadaptation physique.

Art. 4.

La période d'obligation scolaire est la même que pour les enfants soumis à l'obligation scolaire ordinaire.

Elle peut être prolongée de deux années scolaires au maximum à la demande du chef de famille ou du chef d'école, par décision ministérielle, dans chaque cas d'espèce, sur avis de la commission médico-pédagogique.

Art. 5.

Le chef de famille, responsable de l'obligation scolaire, s'acquitte de ses devoirs :

1° soit en faisant inscrire l'enfant dans un établissement d'enseignement spécial de plein exercice organisé, subventionné ou reconnu par l'Etat et en surveillant la fréquentation régulière de cet établissement;

2° soit en donnant ou en faisant donner à l'enfant un enseignement convenant à l'inadaptation de celui-ci.

Au niveau primaire, cet enseignement comporte l'aide éducative qui convient aux besoins particuliers de l'enfant et, dans la mesure où les aptitudes de l'enfant le permettent, les éléments de l'instruction.

Au niveau secondaire, cet enseignement complète la formation générale, prépare à l'exercice des métiers et professions et développe, si possible, les aptitudes nécessaires à la poursuite des études.

5. Pleeggezin :

ieder gezin dat door de kinderrichter ertoe gemachtigd is de in artikel 1, § 1, bedoelde kinderen op te nemen om hen in staat te stellen een inrichting voor buitengewoon onderwijs met internaatstelsel te bezoeken.

Art. 2.

Koninklijke besluiten overlegd in Ministerraad bepalen, op advies van de Hoge Raad voor het Buitengewoon Onderwijs, de types buitengewoon onderwijs die op grond van de aard en de graad van fysische, verstandelijke of karakteriële onvolwaardigheid, wenselijk zijn.

HOOFDSTUK II.

Leerplicht.

Art. 3.

De in artikel 1, § 1, bedoelde kinderen die in België verblijven zijn onderworpen aan de leerplicht bepaald bij deze wet.

Van de leerplicht wordt tijdelijk vrijgesteld het kind dat niet dagelijks van een inrichting voor buitengewoon onderwijs, die beantwoordt aan de keuze van het gezinshoofd en aan de aard van de fysische, verstandelijke of karakteriële onvolwaardigheid, naar zijn verblijfplaats kan terugkeren.

Doch zelfs in dit geval is er geen vrijstelling voor de kinderen, die slechts een fysische onvolwaardigheid vertonen waarvan de aard en de graad bepaald worden door een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, wanneer het gezinshoofd over een onderwijsinrichting kan beschikken die beantwoordt aan zijn keuze alsmede aan de aard en de graad van de fysische onvolwaardigheid.

Art. 4.

De leerplichtperiode is dezelfde als voor de aan de gewone leerplicht onderworpen kinderen.

Zij kan met maximum twee schooljaren verlengd worden op aanvraag van het gezinshoofd of van het schoolhoofd, bij ministeriële beslissing voor elk bijzonder geval, op advies van de medisch-pedagogische commissie.

Art. 5.

Het gezinshoofd, dat verantwoordelijk is voor het naleven van de leerplicht, kwijt zich van zijn plicht :

1° hetzij door het kind te laten inschrijven in een door de Staat ingerichte, gesubsidieerde of erkende inrichting voor buitengewoon onderwijs met volledig leerplan en door ervoor te zorgen dat deze inrichting regelmatig door het kind bezocht wordt;

2° hetzij door aan het kind een onderricht te geven of te doen geven dat aan zijn onvolwaardigheid is aangepast.

Op het lager niveau omvat dit onderwijs de educatieve hulp die beantwoordt aan de bijzondere behoeften van het kind en, in de mate waarin het kind ervoor geschikt is, de grondbeginselen van het onderricht.

Op het secundair niveau voltooit dit onderwijs de algemene vorming, het geeft een opleiding tot het uitoefenen van een beroep of ambacht en ontwikkelt, indien zulks mogelijk is, de eigenschappen die nodig zijn om voort te studeren.

Art. 6.

§ 1er. L'Etat intervient suivant des modalités fixées par le Roi et compte tenu des ressources du chef de famille dans :

1° les frais de déplacement des enfants visés à l'article 1er, § 1, se rendant de leur résidence, du home ou de la famille d'accueil à l'établissement d'enseignement spécial ou de leur résidence à l'institut d'enseignement spécial, au home ou à la famille d'accueil;

2° les frais de pension des enfants soumis à l'obligation scolaire en vertu de l'article 3, alinéa 3, de la présente loi.

§ 2. L'Etat peut intervenir, suivant des modalités à fixer par le Roi dans les frais de pension des enfants visés à l'article 1er, § 1, placés dans un institut d'enseignement spécial, un home ou une famille d'accueil.

§ 3. L'Etat peut intervenir suivant des modalités à fixer par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, pris sur avis du Conseil supérieur de l'Enseignement spécial, dans les frais d'enseignement à domicile des enfants qui, en raison de leur inadaptation physique, ne peuvent être déplacés.

§ 4. Les revenus en dessous desquels l'intervention la plus élevée sera accordée en application de cet article, seront au moins égaux aux revenus fixés en exécution de l'article 13 de la loi du 19 mars 1954 instituant un Fonds national des Etudes.

Art. 7.

Le Roi crée par ressort d'inspection principale de l'enseignement primaire une commission médico-pédagogique.

Cette commission est présidée par l'inspecteur principal. Les membres sont choisis pour moitié parmi des personnes exerçant leurs fonctions dans des institutions officielles et pour moitié parmi des personnes exerçant leurs fonctions dans des institutions libres.

Art. 8.

Le Roi fixe les règles plus détaillées concernant la composition et le fonctionnement des commissions médico-pédagogiques. Les frais de fonctionnement des commissions sont à charge de l'Etat.

Art. 9.

Chaque commission médico-pédagogique est chargée de donner un avis motivé :

1° à la demande du chef de famille ou de la personne chargée du contrôle de l'obligation scolaire, sur l'aptitude de tout enfant qui n'est inscrit dans aucune école, à recevoir l'enseignement donné dans un établissement spécial;

2° à la demande du chef de famille, du chef d'école ordinaire, sur l'opportunité de transférer dans un établissement d'enseignement spécial un élève inscrit dans un établissement d'enseignement ordinaire;

3° à la demande du chef de famille, du chef d'établissement d'enseignement spécial fréquenté par un élève, sur l'opportunité d'inscrire cet élève dans une école ordinaire;

4° à la demande du chef de famille, du chef d'établissement d'enseignement spécial fréquenté par un élève, sur

Art. 6.

§ 1. Volgens door de Koning vastgestelde voorschriften en rekening houdende met het inkomen van het gezinshoofd, draagt de Staat bij :

1° in de reiskosten van de in artikel 1, § 1, bedoelde kinderen die zich van hun verblijfplaats, tehuis of pleeggezin naar de inrichting voor buitengewoon onderwijs begeven of van hun verblijfplaats naar het instituut voor buitengewoon onderwijs, naar het tehuis of naar het pleeggezin;

2° in het kostgeld van de krachtens artikel 3, derde lid, van deze wet, leerplichtige kinderen.

§ 2. De Staat kan, volgens de door de Koning nader vast te stellen voorschriften bijdragen in het kostgeld van de in artikel 1, § 1, bedoelde kinderen die opgenomen zijn in een instituut voor buitengewoon onderwijs, een tehuis of een pleeggezin.

§ 3. De Staat kan, volgens voorschriften die bepaald worden bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, genomen op advies van de Hoge Raad voor het Buitengewoon Onderwijs, bijdragen in de kosten van huisonderricht van de kinderen die, wegens hun fysische onvolwaardigheid, niet kunnen verplaats worden.

§ 4. Het inkomen beneden hetwelk de hoogste bijdrage zal toegekend worden in toepassing van dit artikel, zal ten minste gelijk zijn aan het inkomen dat bepaald wordt in uitvoering van artikel 13 van de wet van 19 maart 1954 houdende instelling van een Nationaal Studiefonds.

Art. 7.

Per hoofdtoezichtsgebied van het lager onderwijs richt de Koning een medisch-pedagogische commissie op.

Die commissie wordt voorgezeten door de hoofdinspecteur. De leden worden voor de helft gekozen onder personen die hun ambt in officiële inrichtingen uitoefenen en voor de andere helft onder personen die hun ambt in vrije inrichtingen uitoefenen.

Art. 8.

De samenstelling en de werking van de medisch-pedagogische commissies worden door de Koning nader bepaald. De werkingskosten van de commissies vallen ten laste van de Staat.

Art. 9.

Iedere medisch-pedagogische commissie wordt ermee belast een met redenen omkleed advies uit te brengen :

1° op aanvraag van het gezinshoofd of van de persoon die met het toezicht over de leerplaat belast is, over de geschiktheid van ieder kind dat in geen enkele school ingeschreven is, onderwijs te volgen dat verstrekt wordt in een inrichting voor buitengewoon onderwijs;

2° op aanvraag van het gezinshoofd, het hoofd van een gewone school, over de wenselijkheid een leerling die in een inrichting voor gewoon onderwijs ingeschreven is, over te plaatsen naar een inrichting voor buitengewoon onderwijs;

3° op aanvraag van het gezinshoofd, het hoofd van een door een leerling bezochte inrichting voor buitengewoon onderwijs, over de wenselijkheid deze leerling in te schrijven in een gewone school;

4° op aanvraag van het gezinshoofd, het hoofd van een door een leerling bezochte inrichting voor buitengewoon

l'opportunité de transférer cet élève dans un autre établissement d'enseignement spécial pouvant apporter une aide éducative mieux appropriée;

5° à la demande du chef de famille, du chef d'établissement d'enseignement spécial fréquenté par un élève, sur l'opportunité de dispenser cet élève de toute obligation scolaire, lorsque celui-ci ne tire aucun profit des méthodes spéciales d'éducation et lorsque ses capacités d'adaptation paraissent trop réduites pour permettre son intégration ultérieure dans un atelier protégé.

Art. 10.

Avant de donner son avis, la commission médico-pédagogique est tenue d'entendre ou d'appeler le chef de famille qui peut se faire assister par un conseil de son choix et de consulter un centre psycho-médico-social, un office d'orientation scolaire et professionnelle ou un organisme présentant les mêmes garanties que ceux qui précédent et agréé à cette fin par arrêté ministériel.

Le chef de famille choisit sur une liste établie par la commission médico-pédagogique, le centre ou l'organisme qui sera consulté.

Art. 11.

La commission médico-pédagogique communique ses avis par pli recommandé au chef de famille et à la personne chargée du contrôle de l'obligation scolaire dans le canton duquel le chef de famille a sa résidence.

Si elle estime que l'enfant doit recevoir l'enseignement donné dans un établissement d'enseignement spécial, elle indique le type d'établissement d'enseignement spécial approprié, joint une liste tenue à jour de tous les établissements d'enseignement spécial officiels et libres appartenant à ce type, et rappelle explicitement au chef de famille qu'il lui appartient de choisir en toute liberté l'établissement d'enseignement spécial dans lequel il fera inscrire son enfant.

Pour les cas qui relèvent de l'article 3, alinéa 3, la Commission tient compte dans son avis des particularités physiques ou caractérielles qui pourraient faire que la vie en internat ne soit pas indiquée pour l'enfant.

Art. 12.

Si dans un délai de trente jours suivant la réception de l'avis donné par la commission médico-pédagogique, le chef de famille a négligé de confier l'enfant à un établissement d'enseignement spécial approprié ou ne veille pas à ce que l'enfant reçoive une instruction convenable, la personne chargée du contrôle de l'obligation scolaire en avise le juge des enfants près le tribunal de première instance de l'arrondissement judiciaire dans lequel le chef de famille a sa résidence.

Si le juge des enfants estime, au vu du dossier et des éléments d'information qu'il a éventuellement recueillis, que l'enfant doit recevoir un enseignement spécial, il convoque le chef de famille aux fins de le convaincre et l'invite à prendre lui-même les mesures nécessaires.

Si le chef de famille ne donne pas suite à cette invitation ou n'a pris aucune disposition dans les quinze jours suivant la comparution, le juge des enfants désigne lui-même l'établissement d'enseignement spécial que l'enfant devra fréquenter.

onderwijs, over de wenselijkheid deze leerling over te plaatsen naar een andere inrichting voor buitengewoon onderwijs, welke een beter geschikte educatieve hulp kan bieden.

5° op aanvraag van het gezinshoofd, het hoofd van een door een leerling bezochte inrichting voor buitengewoon onderwijs, over de wenselijkheid deze leerling vrij te stellen van elke leerplicht, wanneer hij geen enkel voordeel haalt uit de speciale opvoedingsmethodes en wanneer zijn aanpassingsvermogen te gering blijkt te zijn om zijn latere opening in een beschutte werkplaats mogelijk te maken.

Art. 10.

Vóór zij haar advies uitbrengt, is de medisch-pedagogische commissie ertoe gehouden het gezinshoofd, dat zich door een raadsman zijner keuze kan laten bijstaan, te horen of op te roepen en de raad in te winnen van een psychomedisch-sociaal centrum, een dienst voor studie- en beroepsoriëntering of een instelling die dezelfde waarborgen biedt als de voorgaande en daartoe bij ministerieel besluit erkend is.

Uit een door de medisch-pedagogische commissie opgestelde lijst kiest het gezinshoofd, het centrum of de instelling die zullen geraadpleegd worden.

Art. 11.

De medisch-pedagogische commissie deelt haar advies per aangetekend schrijven mede aan het gezinshoofd en aan de persoon die belast is met het toezicht over de leerplicht in het kanton waar het gezinshoofd zijn verblijfplaats heeft.

Zo zij oordeelt dat het kind het onderwijs moet genieten dat verstrekt wordt in een inrichting voor buitengewoon onderwijs, vermeldt zij, welk type van inrichting voor buitengewoon onderwijs geschikt is; ze voegt daarbij een bijgehouden lijst van alle tot dit type behorende officiële en vrije inrichtingen voor buitengewoon onderwijs en herinnert het gezinshoofd er uitdrukkelijk aan dat het hem toekomt vrij te kiezen in welke inrichting voor buitengewoon onderwijs het zijn kind zal doen inschrijven.

Voor de gevallen slaande op artikel 3, derde lid, houdt de Commissie bij haar advies rekening met de lichamelijke of karaktereigenschappen die oorzaak zouden kunnen zijn dat het internaatsleven voor het kind niet aangewezen is.

Art. 12.

Indien het gezinshoofd binnen de dertig dagen na ontvangst van het door de medisch-pedagogische commissie uitgebracht advies, nagelaten heeft het kind toe te vertrouwen aan een geschikte inrichting voor buitengewoon onderwijs of niet voorziet in een behoorlijk onderricht van het kind, brengt de persoon die belast is met het toezicht over de leerplicht zulks ter kennis van de kinderrechter bij de rechtbank van eerste aanleg van het rechterlijk arrondissement, waarin het gezinshoofd zijn verblijfplaats heeft.

Indien de kinderrechter, na kennis genomen te hebben van het dossier en van de eventueel door hem verzamelde gegevens, oordeelt dat het kind een buitengewoon onderwijs moet ontvangen, roept hij het gezinshoofd op ten einde hem te overtuigen en verzoekt hij hem, zelf de nodige maatregelen te treffen.

Indien het gezinshoofd aan dit verzoek geen gevolg geeft of geen schikkingen heeft genomen binnen een termijn van vijftien dagen volgend op de verschijning, wijst de kinderrechter zelf een inrichting voor buitengewoon onderwijs aan, die door het kind moet bezocht worden.

Art. 13.

Les infractions à l'obligation scolaire en matière d'enseignement spécial sont recherchées, poursuivies et punies conformément aux lois sur l'obligation scolaire ordinaire.

Art. 14.

Les présidents des commissions médico-pédagogiques adressent annuellement un rapport au Ministre qui a l'Education nationale dans ses attributions.

Ils y mentionnent notamment, pour les diverses causes d'inadaptation, le nombre de cas qui leur ont été soumis et pour lesquels les chefs de famille n'ont pu confier l'enfant à un établissement d'enseignement spécial en raison de l'inexistence d'établissements adéquats situés à une distance raisonnable ou en raison de la capacité insuffisante des établissements adéquats existants.

Art. 15.

Les membres de l'inspection organisée par l'Etat signalent au pouvoir organisateur et au chef de famille les cas où ils estiment qu'il est opportun :

1° de transférer dans un établissement d'enseignement spécial un élève inscrit dans un établissement d'enseignement ordinaire;

2° de transférer dans un établissement d'enseignement ordinaire un élève inscrit dans un établissement d'enseignement spécial;

3° de transférer un élève inscrit dans un établissement d'enseignement spécial dans un autre établissement de ce type d'enseignement pouvant apporter une aide éducative mieux appropriée.

CHAPITRE III.

Des établissements d'enseignement spécial.

Art. 16.

Les établissements d'enseignement spécial ont pour mission de dispenser, par des méthodes appropriées, un enseignement et une aide éducative qui conviennent aux besoins particuliers des enfants visés à l'article 1er, § 1.

Art. 17.

Chaque établissement d'enseignement spécial comporte autant d'écoles qu'il s'y donne d'enseignements de plein exercice et autant de cours qu'il s'y donne d'enseignements à horaire réduit.

Art. 18.

Les écoles sont organisées en sections et classes séparées selon la nature et le degré de l'inadaptation physique, mentale ou caractérielle.

A cette occasion, il est tenu compte de normes de population moins élevées, fixées par le Roi.

Art. 19.

Chaque fois que cela s'avère possible, le niveau des études organisées dans les établissements d'enseignement spécial est fixé compte tenu des dispositions légales et réglementaires.

Art. 13.

Overtredingen inzake leerplicht in het buitengewoon onderwijs worden opgespoord, vervolgd en bestraft overeenkomstig de wetten op de gewone leerplicht.

Art. 14.

De voorzitters der medisch-pedagogische commissies zenden elk jaar een verslag aan de Minister tot wiens bevoegdheid de Nationale Opvoeding behoort.

Hierin vermelden zij ondermeer, voor de verschillende oorzaken van onvolwaardigheid, hoeveel gevallen hun werden voorgelegd, waarin de gezinshoofden het kind niet konden toevertrouwen aan een inrichting voor buitengewoon onderwijs wegens het ontbreken van geschikte inrichtingen gelegen op een redelijke afstand of wegens de ontoereikende opnemingsmogelijkheden van de bestaande geschikte inrichtingen.

Art. 15.

De leden van de door de Staat ingerichte inspectie delen aan de inrichtende overheid en aan het gezinshoofd de gevallen mee waarin zij het wenselijk achten :

1° een leerling die ingeschreven is in een inrichting voor gewoon onderwijs over te plaatsen naar een inrichting voor buitengewoon onderwijs;

2° een leerling die ingeschreven is in een inrichting voor buitengewoon onderwijs over te plaatsen naar een inrichting voor gewoon onderwijs;

3° een leerling die ingeschreven is in een inrichting voor buitengewoon onderwijs over te plaatsen naar een andere soortgelijke inrichting die in staat is om een meer aangepaste opvoeding te verstrekken.

HOOFDSTUK III.

De inrichtingen voor buitengewoon onderwijs.

Art. 16.

De inrichtingen voor buitengewoon onderwijs hebben tot taak, door middel van aangepaste methodes, onderwijs en educatieve hulp te verstrekken, die beantwoorden aan de bijzondere behoeften van de in artikel 1, § 1, bedoelde kinderen.

Art. 17.

Iedere inrichting voor buitengewoon onderwijs omvat zoveel scholen als er soorten onderwijs met volledig leerplan, en zoveel leergangen als er soorten onderwijs met beperkt leerplan, in gegeven worden.

Art. 18.

De scholen worden in afzonderlijke afdelingen en klassen georganiseerd volgens de aard en de graad van de fysische, verstandelijke of karakteriële onvolwaardigheid.

Aangepaste klassennormen, bepaald door de Koning, worden daarbij in aanmerking genomen.

Art. 19.

Telkens als dit mogelijk blijkt, wordt het niveau van het onderwijs dat georganiseerd wordt in de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs, bepaald rekening houdend met

taires qui régissent l'organisation de l'enseignement dans les écoles ordinaires de même niveau.

Art. 20.

Le Roi fixe les titres requis des membres du personnel des établissements d'enseignement spécial.

Art. 21.

Le Roi organise le contrôle et l'inspection des établissements d'enseignement spécial ainsi que la surveillance pédagogique des instituts d'enseignement spécial, des homes et des familles d'accueil.

Art. 22.

L'inscription d'un élève dans un établissement d'enseignement spécial est subordonnée à la production d'un rapport attestant que le type d'enseignement dispensé par l'établissement convient, eu égard à la nature et au degré de l'inadaptation physique, mentale ou caractérielle.

Ce rapport est établi et délivré :

1° soit par un centre psycho-médico-social, un office d'orientation scolaire et professionnelle ou par un organisme présentant les mêmes garanties que ceux qui précèdent et reconnu à cette fin par arrêté ministériel;

2° soit par l'une des commissions médico-pédagogiques visées au chapitre II.

Art. 23.

Il est institué au Ministère de l'Education nationale et de la Culture, un Conseil supérieur de l'Enseignement spécial qui a pour mission de donner des avis, soit d'initiative, soit à la demande du Ministre, sur toute question relative à l'enseignement spécial.

Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de ce Conseil.

Les représentants de l'enseignement sont choisis, pour moitié parmi les représentants de l'enseignement spécial officiel et pour moitié parmi les représentants de l'enseignement spécial libre.

Art. 24.

Il est institué auprès du Ministère de l'Education nationale et de la Culture, un Conseil de Perfectionnement de l'enseignement spécial de l'Etat qui a pour mission de donner des avis soit d'initiative, soit à la demande du Ministre, sur les questions propres à l'enseignement spécial de l'Etat.

Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de ce Conseil.

CHAPITRE IV.

Modifications à la loi du 29 mai 1959 modifiant la législation relative à l'enseignement gardien, primaire, moyen, normal, technique et artistique.

Art. 25.

L'article 1er, alinéa 1er de la loi du 29 mai 1959, est complété comme suit : « ... en cela compris les établissements d'enseignement spécial ».

de wettelijke en reglementsbeperkingen die de organisatie van het onderwijs in de gewone scholen van hetzelfde niveau regelen.

Art. 20.

De Koning bepaalt de bekwaamheidsbewijzen die vereist worden van de personeelsleden van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs.

Art. 21.

De Koning organiseert het toezicht op en de inspectie van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs, alsmede het pedagogisch toezicht op de instituten voor buitengewoon onderwijs, de tehuizen en de pleeggezinnen.

Art. 22.

Voor de inschrijving van een leerling in een inrichting voor buitengewoon onderwijs moet een verslag overgelegd worden waaruit blijkt dat het soort onderwijs dat verstrekt wordt door de inrichting, past, gelet op de aard en de graad van de fysische, verstandelijke of karakteriële onvolwaardigheid.

Dit verslag wordt opgesteld en verstrekt :

1° hetzij door een psycho-medisch-sociaal centrum, een dienst voor studie- en beroepsoriëntering of een instelling die dezelfde waarborgen biedt als de voorgaande instellingen en die daartoe bij ministerieel besluit erkend is;

2° hetzij door een van de medisch-pedagogische commissies, bedoeld in hoofdstuk II.

Art. 23.

Bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur wordt een Hoge Raad voor het Buitengewoon Onderwijs ingesteld die tot taak heeft adviezen te verstrekken, hetzij op eigen initiatief, hetzij op het verzoek van de Minister, over gelijk welke kwestie betreffende het buitengewoon onderwijs.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van deze Raad.

De vertegenwoordigers van het onderwijs worden voor de helft gekozen onder de vertegenwoordigers van het officieel buitengewoon onderwijs en voor de helft onder de vertegenwoordigers van het vrij buitengewoon onderwijs.

Art. 24.

Bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur wordt een Verbeteringsraad voor het buitengewoon onderwijs van de Staat ingesteld, die tot taak heeft adviezen te verstrekken, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de Minister, over kwesties die betrekking hebben op het buitengewoon onderwijs van de Staat.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van deze Raad.

HOOFDSTUK IV.

Wijzigingen in de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van de wetgeving betreffende het bewaarschoolonderwijs, het lager, middelbaar, normaal-, technisch en kunstonderwijs.

Art. 25.

Artikel 1, 1ste lid van de wet van 29 mei 1959, wordt als volgt aangevuld : « ... met inbegrip van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs ».

Art. 26.

L'article 24, § 1er de la loi du 29 mai 1959, est complété par la disposition suivante :

« La condition d'un an de fonctionnement n'est pas requise pour l'admission aux subventions des établissements d'enseignement spécial. »

Art. 27.

L'article 27 de la loi du 29 mai 1959 est complété par les dispositions suivantes :

« Les normes d'octroi des subventions-traitements pour les surveillants-éducateurs des établissements d'enseignement spécial ne sont pas doublées.

» Des subventions-traitements peuvent également être accordées, sur la base des normes applicables dans les établissements de l'Etat pour le même niveau d'enseignement, pour certaines fonctions du personnel paramédical des établissements d'enseignement spécial désignées par arrêté royal.

» Toutefois, ces subventions ne sont pas accordées pour les fonctions dont l'exercice donne lieu :

» 1° soit à l'octroi de subventions par une personne de droit public ou par une personne de droit privé subventionnée par l'Etat;

» 2° soit au remboursement par une mutualité ou un organisme d'assistance. »

Art. 28.

L'article 32 de la loi du 29 mai 1959 est complété par la disposition suivante :

« Pour les établissements d'enseignement spécial, le montant est fixé par le Roi, sur avis du Conseil supérieur de l'Enseignement spécial. Il varie de 1 250 francs à 7 500 francs par degré et section ainsi que selon la nature de l'inadaptation physique, mentale ou caractérielle des élèves fréquentant un établissement d'enseignement spécial de plein exercice. Il ne peut dépasser 1 500 francs dans les établissements d'enseignement spécial à horaire réduit. »

Art. 29.

Dans l'article 34 de la loi du 29 mai 1959, la disposition suivante est insérée entre le 1er et le 2e alinéa :

« Des subventions d'équipement sont accordées aux établissements d'enseignement spécial pour les aider à acquérir le mobilier et le matériel propres à ce genre d'établissement. »

CHAPITRE V.

Dispositions abrogatoires et finales.

Art. 30.

L'article 2, 3°, alinéa 2 et alinéa 3, modifié par la loi du 3 mars 1958, ainsi que l'article 3, alinéas 2 et 3, des lois sur l'enseignement primaire, coordonnées par arrêté royal du 20 août 1957, sont abrogés.

Art. 26.

Artikel 24 § 1 van de wet van 29 mei 1959, wordt met de volgende bepaling aangevuld :

« De voorwaarde van een jaar werking wordt niet gesteld voor de opneming in de toelageregeling van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs. »

Art. 27.

Artikel 27 van de wet van 29 mei 1959 wordt met de volgende bepalingen aangevuld :

« De normen voor het verlenen van de weddetoelagen voor de studiemeesters-opvoeders van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs worden niet verdubbeld.

» Weddetoelagen kunnen eveneens verleend worden, op grondslag van de normen die in de inrichtingen van de Staat gelden voor dezelfde onderwijsgraad, voor sommige ambten van het paramedisch personeel van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs, die bij koninklijk besluit worden aangeduid.

» Deze toelagen worden evenwel niet verleend voor de ambten waarvoor :

» 1° hetzij toelagen verleend worden door een publiek-rechtelijke of door een privaatrechtelijke persoon die toelagen ontvangt van de Staat;

» 2° hetzij een ziekenfonds of een instelling voor hulpverlening terugbetalingen verstrekt. »

Art. 28.

Artikel 32 van de wet van 29 mei 1959 wordt met de volgende bepaling aangevuld :

« Voor de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs wordt het bedrag door de Koning vastgesteld, op advies van de Hoge Raad voor het Buitengewoon Onderwijs. Het gaat van 1 250 frank tot 7 500 frank per graad en afdeling alsmede volgens de aard van de fysische, verstandelijke of karakteriële onvolwaardigheid van de leerlingen die een inrichting voor buitengewoon onderwijs met volledig leerplan bezoeken. Het mag voor de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs met beperkt leerplan niet hoger zijn dan 1 500 frank. »

Art. 29.

In artikel 34 van de wet van 29 mei 1959, wordt de volgende bepaling ingevoegd tussen het 1ste en het 2de lid :

« Uitrustingsstoelagen worden verleend aan de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs om hen te helpen bij het aanschaffen van het meubilair en het materieel die voor dit soort inrichtingen vereist zijn. »

HOOFDSTUK V.

Opheffings- en slotbepalingen.

Art. 30.

Artikel 2, 3°, 2de en 3de lid, gewijzigd door de wet van 3 maart 1958, alsmede artikel 3, 2de en 3de lid, van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 20 augustus 1957, worden opgeheven.

Art. 31.

La présente loi entre en vigueur au début de l'année scolaire qui suit la date de sa publication au *Moniteur belge*.

Bruxelles, le 8 avril 1965.

Le Président de la Chambre des Représentants.

A. VAN ACKER.

Les Secrétaires,

Art. 31.

Deze wet treedt in werking bij het begin van het schooljaar dat volgt op de datum waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Brussel, 8 april 1965.

De Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers,

De Secretarissen,

G. JUSTE.
F. HERMANS.
